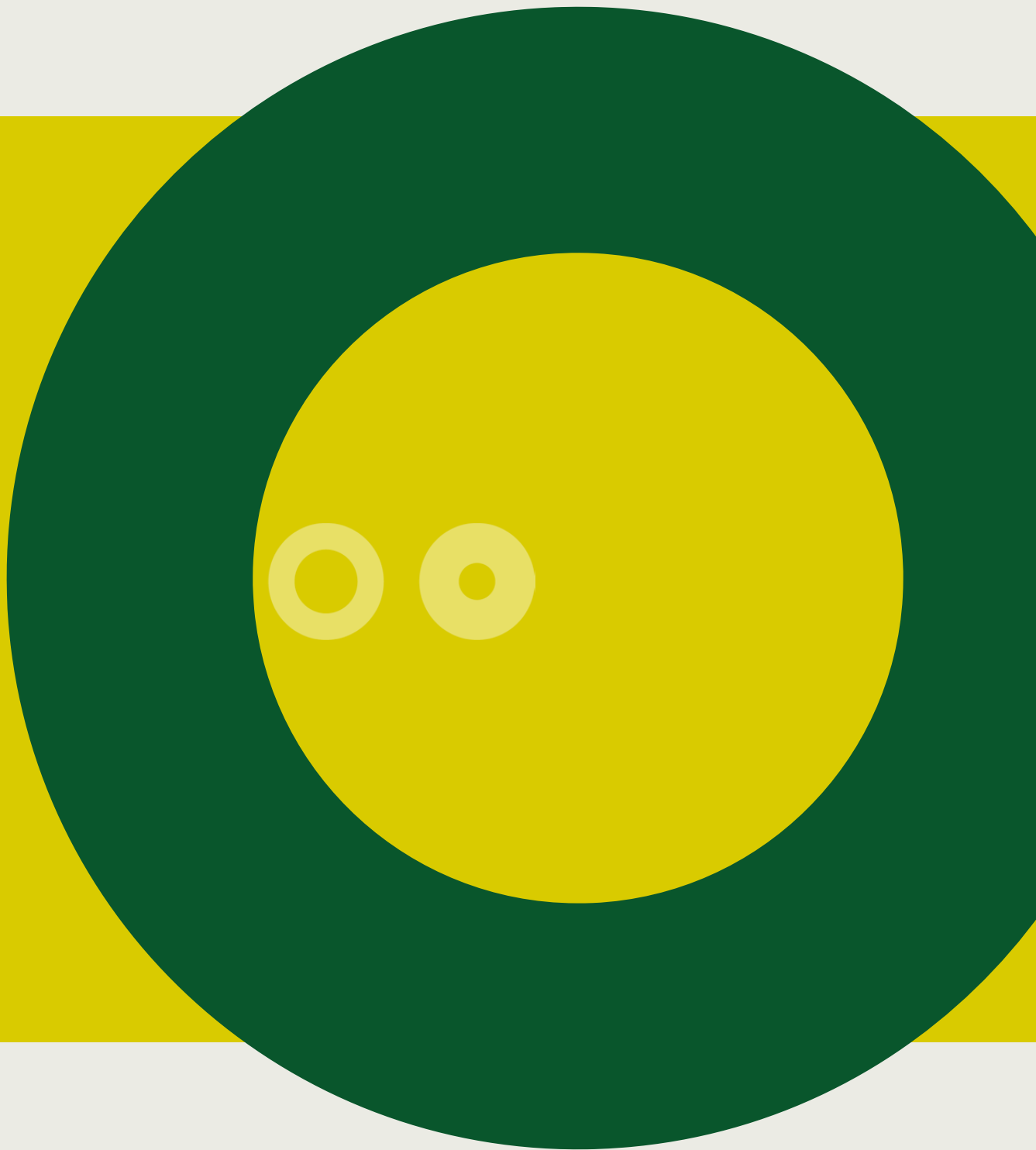

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2014-2016

December 2014

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne	4
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	4
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer	6
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	7
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	8
INVESTERING OG GÆLD.....	10
FØLSOMHEDSBEREGNINGER	10
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	12
Bilag 2: Datamateriale og definitioner.....	15

SAMMENDRAG

December-prognosen ser på bedrifternes økonomi i 2014, 2015 og 2016.

Forventningerne til bedrifternes indtjening i 2014 er forbundet med en forholdsvis stor sikkerhed, da prisudviklingen allerede er kendt for de første 10 måneder af året.

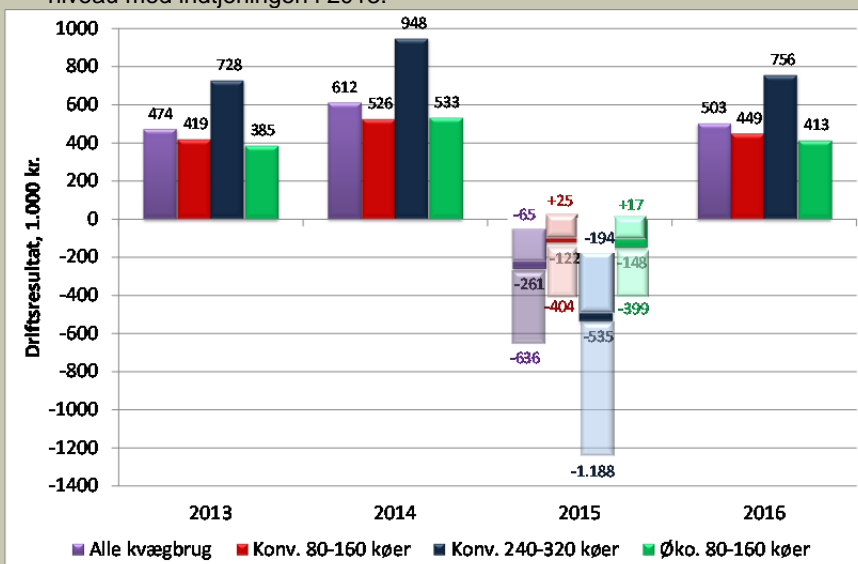
De viste resultater for bedrifternes indtjening i 2015 er derimod forbundet med meget stor usikkerhed. De viste resultater er derfor først og fremmest en vurdering af konsekvenserne, dersom de anvendte prisforudsætninger realiseres. Indtjeningen er selvsagt særdeles afhængig af mælkeprisen, og usikkerhed om denne gør, at resultaterne for 2015 er vist med følsomheder på -23 øre hhv. +12 øre på mælkeprisen i forhold til basis (se nedenstående figur) for at illustrere betydningen af udsving i mælkeprisen inden for dette område. Siden foråret er mælkeprisen faldet, og den ligger aktuelt 75 øre under niveauet i marts 2014, da prisen toppede. Desværre er der udsigt til, at bunden endnu ikke er nået, og mælkeprisen er derfor justeret yderligere ned i forhold til niveauet i forrige prognose.

Hvad, der reelt kommer til at ske i 2015, afhænger af udviklingen i verdens mælkeproduktion og af udviklingen i efterspørgslen. Med andre ord hvornår vender Rusland og Kina tilbage til markedet, i hvilken grad og hvor hurtigt reagerer producenterne på de markant lavere priser, og hvilken effekt får afskaffelsen af mælkekvote i EU på produktionen. Derudover er Mellemøsten og Nordafrika vigtige importområder, men også områder præget af politisk ustabilitet. Det kan udgøre endnu en usikkerhedsfaktor.

De viste resultater for bedrifternes indtjening i 2016 er først og fremmest en vurdering af bedrifternes indtjening set i et mere langsigtet perspektiv. Hvorvidt prisforholdene vender tilbage til et niveau svarende til det forventede langsigtede niveau, kan der i skrivende stund kun gisnes om.

Med afsæt i ovenstående forhold vurderes:

- At malkekvægbedrifternes indtjening i 2014 vil være en anelse højere end i 2013.
- At malkekvægbedrifterne kan opleve et markant fald i indtjeningen i 2015 sammenlignet med 2013 og 2014.
- At malkekvægbedrifterne ved en mælkepris svarende til den forventede langsigtede pris vil opnå en indtjening på niveau med indtjeningen i 2013.

Figur 1. Driftsresultat for alle malkekvægbedrifter (øko. og konventionelle) samt for øko. og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer), konventionelle store bedrifter (240-320 køer).

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05
M	+45 30 92 17 15	
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til september prognosen 2014 ændringer i forudsætningerne:

- Forventning til mælkeprisen for 2014 er opjusteret til 2,98 øre pr. kg.
- Prisen på oksekød er opjusteret med 10 øre pr kg slagtet i 2014.
- Prisen på rapskager og sojaskrå er hævet med 6 øre pr. kg henholdsvis sænket med 4 øre pr. kg i 2014.
- Renteniveau inkl. rentemarginaler og bidragssatser er justeret marginalt op.
- Prognosen er baseret på opnåede høstudbytter i 2013.
- Datagrundlaget er ligesom i september prognosen opnåede vejede resultater i 2013.

De ændrede prisforventninger betyder, at der i 2014 regnes med et stort set uændret bytteforhold i forhold til september-prognosen.

Derudover er der i 2014 og 2015 taget højde for superafgiften, som den gennemsnitlige mælkeproducent forventes at skal betale. Superafgiften er estimeret ud fra henholdsvis den realiserede kvoteoverskridelse i 2013/14 og forventningerne til overskridelsen i 2014/15. Som gennemsnit er der regnet med, at mælkeindtægten er reduceret med 4 øre pr. kg mælk i 2014 og 5 øre pr. kg mælk i 2015. Beløbene dækker over stor variation mellem bedrifterne. Nogle vil ikke overskride kvoten, og dermed ikke skulle betale afgift, mens andre vil have en stor overskridelse.

Prognosen rækker frem til og med 2016. På nuværende tidspunkt er der meget stor usikkerhed omkring prisudviklingen i de kommende måneder. De viste resultater for 2015 og 2016 skal derfor tages med et meget stort forbehold. Det er først og fremmest en vurdering af, hvordan indtjeningen vil blive, dersom de forudsatte priser bliver realiseret. Derudover er resultaterne i 2016 baseret på mere langsigtede prisniveauer og derfor primært en vurdering af bedrifternes indtjening på længere sigt.

I 2013 resultatet indgår forventede tab/gevinst på finansielle forretninger. De viste resultater for 2014, 2015 og 2016 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Disse kan forekomme, men er umulige at kvantificere på nuværende tidspunkt. Det skal der tages højde for ved vurderingen af resultaterne i disse år.

Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser for bedrifter med 80-160 køer det opnåede driftsresultat i 2013, det forventede driftsresultat i 2014 samt en vurdering af resultatet i 2015 og 2016.

Tabel 1. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

	2013	2014 *	2015 *	2016 (længere sigt) *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	124	126	130	133
Mælkeydelse pr. årsko	9.114	9.479	9.621	9.717
Hektar	122	124	127	129
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	4.727	4.904	4.394	5.144
Heraf kvæg	3.591	3.795	3.268	3.969
Stykomkostninger	-2.421	-2.445	-2.525	-2.638
Heraf kvæg	-2.139	-2.163	-2.248	-2.355
Dækningsbidrag	2.306	2.459	1.869	2.505
Heraf kvæg	1.451	1.632	1.020	1.614
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.226	-1.261	-1.310	-1.353
Afskrivninger mm.	-454	-451	-435	-421
Resultat af primær drift	625	746	123	731
Afkoblet støtte	408	390	394	398
Finansieringsudgifter i alt	-613	-610	-639	-680
Driftsresultat	419	526	-122	449
Heraf værdiændringer, kvæg	-23	-61	-14	12
Heraf værdiændringer, mark	-14	-15	5	1
Likviditet før investeringer	586	615	97	510

	2013	2014 *	2015 *	2016 (længere sigt) *
Realiserede gev./tab i alt	-53	?	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	-6	?	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-47	?	?	?

Tabel 1 viser, at driftsresultatet i 2014 ventes at blive godt 100.000 bedre end i 2013. Årsagen er forventning om en lidt højere mælkepris og lidt lavere priser på indkøbt foder. Derudover trækker forventningen om en markant stigning i køernes ydelse også resultatet i en positiv retning. Omvendt trækker fald i bedrifternes EU støtte indtjeningen ned i 2014 sammenlignet med 2013. Finansieringsomkostningerne ventes at stige svagt som følge af lidt højere omkostninger renter inklusive bidrag og rentemarginaler.

Mælkeprisen er på det seneste faldet meget kraftigt. Det samme er især kornpriserne. Det sidste kan dog ikke opveje faldet i mælkeprisen. Det er derfor forudsætningen om en lav mælkepris i 2015, som er årsag til det markante fald i bedrifternes indtjening på ca. 650.000 kr. i 2015 i forhold til 2014. Det skal understreges, at udviklingen i mælkeprisen er forbundet med stor usikkerhed, og at små udsving i denne har stor betydning for indtjeningen. Hvis mælkeprisen varierer med +/- 20 øre pr. kg, vil det påvirke disse bedrifteres indtjening med knap +/- 250.000 kr.

Indtjeningen i 2016 udtrykker den forventede indtjening under forudsætning af en mælkepris på niveau med den forventede langsigtede pris. På nuværende tidspunkt er det umuligt at forudsige om prisen i 2016, når

op på dette niveau. Den viste indtjening for 2016 afspejler derfor først og fremmest den forventede indtjening på længere sigt. Som det fremgår af tabel 1, vil denne være på niveau med indtjeningen i 2013.

Sammenfattende kan man sige, at der er udsigt til en lav indtjening i 2015, men at indtjeningsniveauet på længere sigt på disse bedrifter formentlig vil være omkring niveauet i 2013.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Tabel 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på konventionelle kvægbedrifter med 240-320 køer samt forventning til driftsresultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og 2016 (længere sigt).

Tabel 2. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

	2013	2014*	2015 *	2016 (længere sigt) *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	278	284	292	298
Mælkeydelse pr. ko, kg EKM	9.423	9.800	9.947	10.046
Hektar	216	221	225	229
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	10.555	10.912	9.744	11.450
Heraf kvæg	8.251	8.665	7.436	9.056
Stykomkostninger	-5.356	-5.418	-5.604	-5.857
Heraf kvæg	-4.858	-4.915	-5.111	-5.353
Dækningsbidrag	5.198	5.494	4.140	5.593
Heraf kvæg	3.392	3.750	2.325	3.703
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.695	-2.775	-2.885	-2.982
Afskrivninger mm.	-906	-907	-877	-850
Resultat af primær drift	1.598	1.813	379	1.761
Afkoblet støtte	697	667	674	681
Finansieringsudgifter i alt	-1.566	-1.532	-1.588	-1.686
Driftsresultat	728	948	-535	756
Heraf værdiændringer, kvæg	-51	-136	-31	27
Heraf værdiændringer, mark	-14	-37	14	3
Likviditet før investeringer	1.119	1.530	25	1.103

	2013	2014 *	2015*	2016 (længere sigt) *
Realiserede gev./tab i alt	-127	?	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	2	?	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-129	?	?	?

Bedrifterne med 240-320 køer opnåede i 2013 et driftsresultat på 728.000 kr. i 2013. Indtjeningen ventes at stige til 948.000 kr. i 2014. Ligesom for de mindre bedrifter skyldes stigningen både en lidt højere mælkepris og lidt lavere foderpriser.

Holder forudsætningen om en markant lavere mælkepris i 2015 end i 2013 og 2014, vil de store bedrifter med en forventet gennemsnitlig indtjening på -535.000 kr. i 2015 opleve et fald i indtjeningen på næsten 1,5 mio. kr. i forhold til 2014. Det betyder også, at bedrifterne som gennemsnit ikke vil kunne genere tilstrækkelig likviditet til investeringer.

Bedrifternes indtjening afhænger i nærmest uhyggelig grad af mælkeprisen. Udsving i mælkeprisen på +/- 20 øre pr. kg betyder på disse bedrifter et udsving i indtjeningen på +/- 0,568 mio. kr. Denne store følsomhed betyder, at indtjeningen både kan blive markant bedre, men også markant dårligere end vist i tabel 2. Dog ser det på nuværende tidspunkt ud til, at indtjeningen i 2015 bliver markant lavere end i både 2013 og 2014.

Resultaterne for 2016 udtrykker ligesom for de mindre bedrifter forventningen til indtjeningen ved det forventede langsigtede prisniveau på mælk. Tabel 2 viser, at indtjeningen ved et langsigtet prisniveau vil være omkring 750.000 kr. eller på niveau med indtjeningen i 2013.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på økologiske kvægbedrifter med 80-160 køer og forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2014 samt en vurdering af indtjeningen i 2015 og på længere sigt (2016).

Tabel 3. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for økologiske bedrifter med 80-160 køer

	2013	2014 *	2015*	2016 (længere sigt) *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	124	126	130	133
Mælkeydelse pr. årsko, kg EKM	8.133	8.458	8.585	8.671
Hektar	169	172	176	179
	<i>1.000 kr.</i>			
Bruttoudbytte	5.120	5.390	4.857	5.598
Heraf kvæg	3.666	3.909	3.365	4.087
Stykomkostninger	-2.512	-2.576	-2.662	-2.769
Heraf kvæg	-2.350	-2.424	-2.507	-2.609
Dækningsbidrag	2.609	2.814	2.195	2.830
Heraf kvæg	1.316	1.485	858	1.478
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.409	-1.449	-1.506	-1.555
Afskrivninger mm.	-518	-517	-498	-482
Resultat af primær drift	682	848	191	792
Afkoblet støtte	520	498	503	508
Finansieringsudgifter i alt	-817	-813	-842	-887
Driftsresultat	385	533	-148	413
Heraf værdiændringer, kvæg	-25	-60	-14	12
Heraf værdiændringer, mark	-7	-11	7	2
Likviditet før investeringer	741	592	94	408

	2013	2014 *	2015*	2016 (længere sigt) *
Realiserede gev./tab i alt	-57	?	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	-11	?	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-46	?	?	?

De økologiske bedrifter forventes at opnå et driftsresultat på 533.000 kr. i 2014, hvilket er på samme niveau som deres konventionelle kolleger med tilsvarende bedriftsstørrelse. I 2013 var driftsresultatet på de økologiske bedrifter 34.000 kr. lavere end på de konventionelle bedrifter.

Med et forventet driftsresultat på 533.000 kr. får de økologiske bedrifter en fremgang på 148.000 kr. i forhold til 2013. Fremgangen skyldes en højere mælkepris og en forventet stigning i mælkeydelsen på 4 pct. pr. ko.

De økologiske bedrifter har ligesom deres konventionelle kolleger udsigt til fald i driftsresultatet. Indtjeningen ventes at blive -148.000 kr. i 2015 svarende til et fald på 681.000 kr. i forhold til 2014, hvis forudsætningen om en lav mælkepris i 2015 viser sig at blive til virkelighed.

En ændring i mælkeprisen på +/- 20 øre pr. kg mælk giver et udsving i indtjeningen på +/- 223.000 kr. I forhold til de konventionelle bedrifter er de økologiske bedrifters indtjening knap så følsom overfor ændringer i mælkeprisen. Det skyldes en lavere mælkeleverance pr. ko.

Ved en mælkepris svarende til den forventede langsigtede pris, vil de økologiske bedrifters indtjening være på niveau med de konventionelles af samme størrelse. Det vil sig omkring 400.000 kr. Hvorvidt mælkeprisen i 2016 vil være på det niveau, er selvsagt meget usikkert på nuværende tidspunkt.

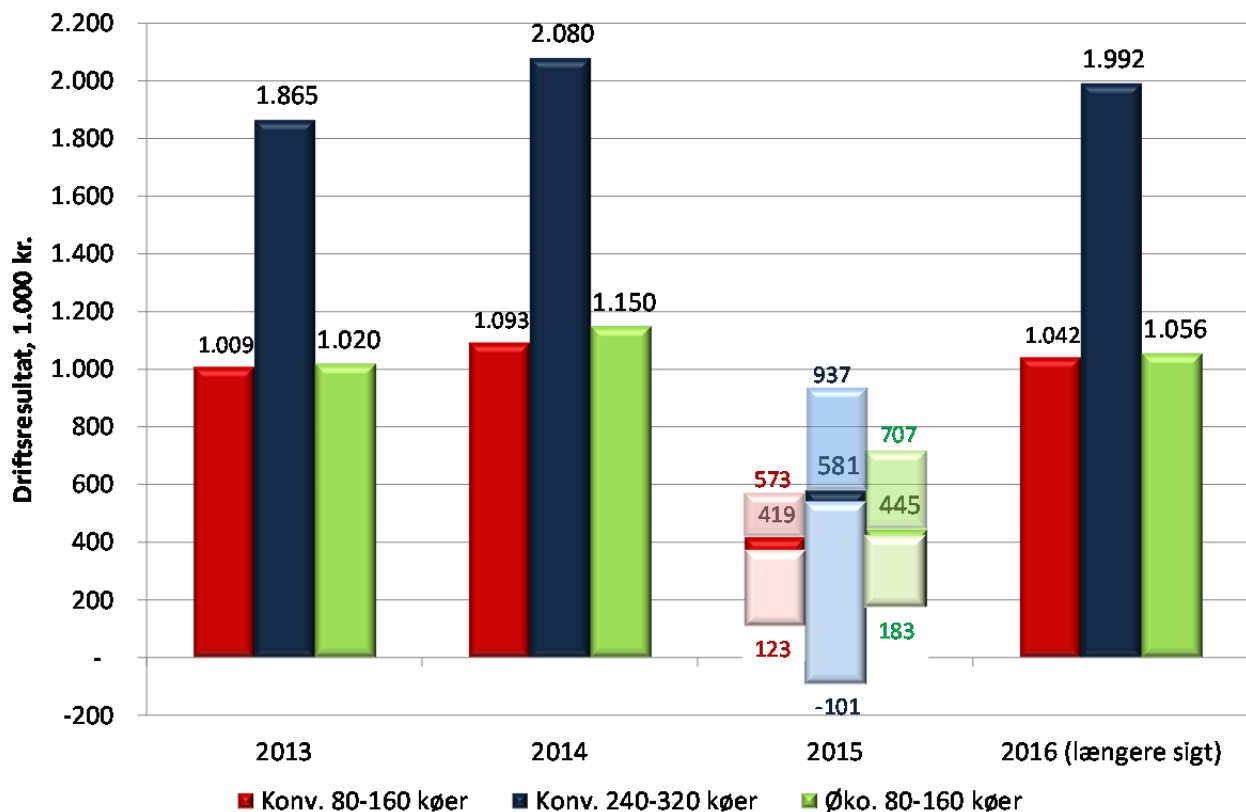
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som gennemsnittet en størrelsesgruppe. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedrifternes resultater. Således opnåede den bedste tredjedel af bedrifterne markant bedre driftsresultater end gennemsnit af bedrifterne i de enkelte grupper. Forskellen mellem den bedste tredjedel af bedrifterne og gennemsnittet var i 2013:

- +590.000 kr. for konventionelle bedrifter 80-160 køer
- +1.137.000 kr. for konventionelle bedrifter 240-320 køer
- +635.000 kr. for økologiske bedrifter 80-160 køer

Større udbytte kombineret med lavere omkostninger forklarer forskellen, og er i meget høj grad knyttet til den måde, bedriften bliver ledet på.

Figur 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel, samt forventningen til resultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og på længere sigt (2016). Ligesom for gennemsnittet af bedrifterne er der lavet en følsomhedsbetragtning på +12 øre hhv. -23 øre pr. kg mælk, når der ses på resultatet i 2015.

Figur 2. Prognose for driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne.

Figur 2 viser, at for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel vil driftsresultatet i 2014 formentlig blive på niveau med resultatet i 2013.

Usikkerheden omkring prisudviklingen i 2015 medfører tilsvarende usikkerhed i bedrifternes indtjening. Indtjeningens følsomhed overfor ændringer i mælkeprisen er typisk større på disse bedrifter sammenlignet med gennemsnittet. Det skyldes disse bedrifter oftest opnår en højere ydelse pr. ko sammenlignet med gennemsnittet. Den bedste tredjedel af bedrifterne vil trods en lav mælkepris kunne skabe en positiv indtjening. Figur 2 viser også, at især de store bedrifter i denne gruppe er sårbare overfor yderligere fald i mælkeprisen.

Selv blandt bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel er der meget stor forskel i de opnåede driftsresultat. Dette varierede således i 2013:

- Fra 639.000 kr. til 1.944.000 kr. (konventionel fra 80-160 køer)
- Fra 929.000 kr. til 3.965.000 kr. (konventionel fra 240-320 køer)
- Fra 592.000 kr. til 2.230.000 kr. (økologiske bedrifter fra 80-160 køer)

Variationen bliver beregnet på baggrund af et gennemsnit af de ti bedrifter i hver gruppe, der henholdsvis ligger omkring 66 % fraktilen og 99 %.

Variationen vidner om, at selv blandt den bedste tredjedel af bedrifterne er der gode muligheder for at forbedre resultaterne yderligere.

INVESTERING OG GÆLD

I 2014 ventes et investeringsniveau, der svarer til de driftsmæssige afskrivninger. Selvom der er udsigt til fremgang i indtjeningen i 2013, vil dette næppe føre til en generelt nemmere adgang til kapital, og investeringerne forventes i høj grad at blive finansieret med egne midler. Investeringerne i prognose perioden vil typisk have karakter af nødvendig udskiftning af nedslidt driftsmateriel og staldinventar.

Gælden målt pr. ko ventes at falde svagt frem mod 2015 for alle bedriftstyper. For bedste tredjedel af bedrifterne vil gælden for alle bedriftstyper falde med omkring 5.000-7.000 kr. og er noget mere end for gennemsnittet af bedrifterne

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	124 køer/122 ha	278 køer/216 ha	124 køer/169 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	17.799	41.860	21.014
Gæld pr. ko, kr.	143.538	150.576	169.465
Soliditetsgrad	21 %	7 %	20 %

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	126 køer/128 ha	283 køer/215 ha	123 køer/173 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	15.493	37.081	-17.915
Gæld pr. ko, kr.	122.959	131.028	145.648
Soliditetsgrad	32 %	17 %	30 %

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af ændringerne indenfor disse prisspænd for prognoseresultatet i 2014 for konventionelle bedrifter med 80-160 køer. Tabel 7 viser de tilsvarende konsekvenser for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Tabel 6. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Konv. 80-160 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris +0,12 kr. pr. kg	+25	+147
Mælkepris lav	Afregningspris -0,23 kr. pr. kg	-404	-282
Foder høj		-206	-85
Foder lav		5	126
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	10	-47
Renten lav	Renten ned med 0,3 procentpoint	104	47

Tabel 7. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

Konv. 240-320 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris +0,12 kr. pr. kg	-194	+341
Mælkepris lav	Afregningspris -0,23 kr. pr. kg	-1.188	-653
Foder høj		-719	-184
Foder lav		-263	217
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	-642	-109
Renten lav	Renten ned med 0,3 procentpoint	423	109

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for 2014 bygger på forudsætningerne gengivet i tabel 1.

Tabel 1. Prisforventninger**

	2010	2011	2012	2013	2014*
Bytteforhold					
Hele landbruget	96	101	103	104	97
Mælkeproducenter	100	102	98	104	107
Svineproducenter	97	99	103	101	96
Planteproducenter	93	105	106	107	95
Mælkeproduktion					
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,37	2,64	2,56	2,92	2,98
Mælkepris (kr./kg økologisk)	2,97	3,22	3,09	3,45	3,53
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	3,00	3,50
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	0,00	1,75
Oksekødpåproduktion					
Oksekød – ældre køer (281-300)	13,65	16,54	20,46	20,70	17,63
Svineproduktion					
Svinekød (kr./kg.)	9,83	10,68	11,85	11,94	10,93
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	337	358	394	398	376
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	203	211	232	230	221
Grise pr. årssø	28,1	28,8	29,6	30,0	30,4
Planteproduktion					
Foderhvede (kr./hkg)	98	145	155	155	126
Foderbyg (kr./hkg)	94	142	154	147	118
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	165	234	239	222	201
Maltbyg (kr./hkg)	101	167	170	160	136
Raps (kr./hkg)	229	331	346	323	262
Kartofler, konsum (kr./hkg)	112	129	100	174	100
Soyaskrå (kr./hkg)	230	248	274	315	298
A-bl. 16 pct., økologisk	249	287	319	345	312
C-bl. 30 pct., økologisk	352	382	397	431	401
Foderhvede (kr./hkg)	105	154	172	166	135
Foderbyg (kr./hkg)	103	154	171	158	131
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	200	277	270	274	216
Rapsskrå (kr./hkg)	134	159	181	222	193
Gødning (indeks)	161	189	190	196	189
Dieselolie (øre/l)	507	625	676	653	629

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.
Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Prognoserne offentliggøres næste gang:
Fredag den 22. maj 2015
Fredag den 11. september 2015
Torsdag den 20. januar 2016

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2015 og 2016 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til LandbrugsInfo har dog adgang til prognosepriserne for 2015 og 2016 direkte i www.farmtal.dk.

Salgspriser

Svinenoteringen

Der forventes en lavere notering i 2015 end i 2014, hvilket skyldes en forventet stigning i udbuddet af svinekød såvel i EU som uden for EU. I EU tyder de seneste svinetællinger på, at der for 1. halvår 2015 er udsigt til lidt højere slagtninger end året før. Uden for EU har svineproducenterne i USA, Canada, Brasilien og Rusland alle oplevet rekordindtjening i 2014 og har dermed udsigt til stigende svineproduktion i 2015. Hertil kommer, at effekten fra svinesygdommen PEDV er aftagende i USA, hvilket også vil medvirke til et øget amerikansk udbud af svinekød i 2015.

Ovenstående prognose er udarbejdet under forudsætning af et fortsat lukket marked i Rusland for fødevarer fra EU. Såfremt det russiske marked igen åbnes, kan der forventes et højere prisniveau end i prognosen.

Mælkeprisen

Prisen på mælk i EU følger verdensmarkedet, som domineres af få store udbydere og få store importører. Det gør verdensmarkedet følsomt overfor disse aktørers ageren.

Markedet er i øjeblikket præget af ubalance mellem udbud og efterspørgsel. Udbuddet steg kraftigt i slutningen af 2013 og i starten af 2014 som følge af meget høje mælkepriser, der var foranlediget af voldsomme opkøb fra Kina. I august indførte Rusland importforbud for varer fra en række lande. Det ramte EU's mælkesektor hårdt, da 28 pct. af EU's mejeriekспорт går til Rusland. Samtidig stoppede Kina meget brat sine opkøb. Det er disse forhold, som har bevirket meget store fald i mælkeprisen, og det er også disse forhold, som vil præge markedet i 2015.

Priserne på mejeriprodukter er faldet kraftigt og Arla meddelte i forbindelse med den seneste prissænkning med virkning fra december, at man ikke kunne afvise, at der kan komme yderligere prisfald.

Markedet ventes således at være negativt i et godt stykke ind i 2015.

Kvoternes afvikling er en yderligere joker i relation til udviklingen i 2015. Nogle lande har forberedt sig på at producere mere mælk fra april, og det vil de sandsynligvis ikke afvige fra, selvom mælkeprisen er lav. Kommer der mere mælk på et marked, som i forvejen er presset, vil priserne blive presset yderligere nedad. Der er derfor en reel risiko for, at mælkeprisen kan blive endog meget lav i 2015. Markedet vil vende, men det er usikkert hvornår. Kina ventes at komme tilbage i andet halvår af 2015, mens det er mere usikkert, hvornår Rusland ophæver importforbuddet mod fødevarer fra EU. Hvornår de to lande kommer tilbage, vil have stor betydning for prisudviklingen.

Afgrødepriser

Kornpriserne er inden for den sidst måned steget ca. 10 kr./hkg. og ligger på omkring 110-112 kr./hkg. Der forventes en mindre prisstigning primært på foderbyg i 1. og 2. kvartal 2015.

Den store sojahøst har ikke medført, at sojaprisen i det fysiske marked er blevet justeret ned. Der var en forventning om, at prisen ville være omkring 280-290,- kr., men det viser sig, at prisen igen er over de 300 kr. og nærmer sig de 305-310 kr./hkg. Der er dog fortsat en formodning om, at prisen i marts-maj vil falde, når den sydamerikanske høst begynder at komme til Europa.

Købspriser

Vedr. *afgrødepriser* – se ovenfor.

Gødning, energi, bekæmpelsesmidler, reparation & vedligehold samt tjenesteydelser

Gødningspriserne er steget siden november 2013. Herfra forudsættes gødningsprisen at holde sig uændret i den nærmeste fremtid. Priserne på bl.a. naturgas er indtil nu, her i 2014, på omkring 1,90 kr./Nm³ et fald fra henholdsvis 2,54 kr./Nm³ i 2013 og 2,28 kr./Nm³ i 2012. En af årsagen til, at der ikke ses et prisfald er bl.a., at produktionen i Ukraine har været yderst begrænset på grund af den politiske uro, der er i landet.

Det forventes, at priserne på **bekæmpelsesmidler** vil ligge nogenlunde stabilt på 2014-niveauet i hele prognoseperioden. Priserne på **reparation og vedligeholdelse** samt **tjenesteydelser** forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Den globale vækst bevæger sig stadig i et lavt tempo, og væksten viser mod slutningen af 2014 fortsat ingen tegn på opblomstring. Der forekommer dog større regionale forskelle. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er en svag, men positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden. Deflation er i stigende grad et tema i Europa.

USA's økonomi viser momentum, men ikke i lige linje. Væksten er tæt på vækstpotentialet, blandt andet på grund af massiv stimulans fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af massive likviditetsudpumpninger og nul-renter. FED's likviditetsprogram er nu afviklet, men de lave renter fortsætter. Renteforhøjelser ventes fortsat tidligst i 2015 under forudsætning af, at ledigheden fortsætter med at falde, og at inflationen stiger.

I Kina aftager væksten lidt, men økonomien styres stramt for at undgå en for hastig vækstnedgang. Det forventes, at den statsstyrede økonomi fortsat kan opretholdes på et niveau svarende til 7-7,5 pct. De største risici i kinesisk økonomi er overbyggeri samt et skrøbeligt parallelt kreditmarked. Japan kæmper med afmatning trods en voldsom ekspansiv pengepolitik. Væksten forventes dog opretholdt en tid endnu.

Den største risiko pt. er risikoen for deflation i euro-området, hvilket kan medføre både længere og dybere økonomisk nedgang. Den Europæiske Centralbank (ECB) udfører kraftig pengepolitisk stimulans med renter og likviditet og overvejer endnu større intervention. Også Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten, islamisters fremmarch nær olierige områder i Mellemøsten og den endnu uløste gældskrise i Europa skaber usikkerhed og kan give større markedsudsving. De sydeuropæiske lande oplever trods gældskrisen lidt større tillid, hvilket har styrket euroen og reduceret rentespændene i euro-området. Kronen har stadig status som "flugtvaluta" på grund af de relativt favorable makroøkonomiske balancer i Danmark.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tabel 2. Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	5,02	4,88	4,88	4,98
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,86	2,05	2,25	2,45
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,71	1,91	2,11	2,31
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,81	5,85	5,95	6,15
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,47	7,51	7,61	7,81
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	5,92	5,92	6,02

* Prognose fra Videncentret for Landbrug

Bilag 2: Datamateriale og definitioner

Datamateriale

Udarbejdelsen af prognosen sker ud fra historiske regnskabsresultater samt forventede ændringer i produktion, effektivitet, købs- og salgspriser, investeringer og finansielle forhold m.v.

Prognosen er baseret på de endelige vejede regnskabsresultater for 2013 i økonomidatabasen, men korrigeret for udvikling i regnskabsresultater for de regnskaber der er indberettet for 2013. Regnskabsresultaterne er repræsentative for alle heltids planteavlsbedrifter, idet de er vejede op til det samlede antal heltidsplanteavlsbedrifter, der var i 2013 i Danmark i henhold til Danmarks Statistisk landbrugstælling.

I de endelige vejede resultater for 2013 indgår 899 regnskaber, der er vejede op til at repræsentere 2.347 landbrugsbedrifter.

Bedrifterne, der indgår, har et normtimeforbrug på mindst 1.665 arbejdstimer pr. år og mindst 50 % af standardomsætning hidrører fra kvæg og grovfoderproduktionen. Derudover skal 50 % af bruttoudbyttet, kvæg stamme fra mælkeproduktionen.

I data materialet indgår der totalt set regnskaber fra 2.311 mælkeproducenter, hvilket er vejede op til at repræsentere 3.475 bedrifter. for de enkelte grupper, der indgår i denne publikation gælder følgende

- Konventionelle med 80-160 årskøer: 761 regnskaber, der er vejede op til 1.182 bedrifter
- Konventionelle med 240-320 årskøer: 220 regnskaber, der er vejede op til 324 bedrifter
- Økologer med 80-160 årskøer: 141 regnskaber, der er vejede op til 188 bedrifter

Indkomstprognoserne for 2014-2016 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's økonomidatabase for 2013 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår ovenfor.

Klassifikationen af bedriftstyper (Planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ) er baseret på EU's standarddefinitioner om dette. Grundprincippet er, at mindst 50 % af omsætningen skal komme fra en bestemt driftsgren, for at bedriften tilhører denne driftsgren.

Definitioner

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standardoutput over 15.000 euro.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Likviditetsoverskud/-behov: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger minus faktiske investeringer.

Afkast af investeret kapital: (Resultat af primær drift plus EU-støtte plus anden virksomhed plus nettoforpagtning minus ejerløn) divideret med (netto rentebærende gæld plus egenkapital (investeret kapital)).

Indtil juni 2013 har Afkastningsgrad og Lønningsevne været anvendt til at vise indtjeningsevnen i landbruget. Disse erstattes nu af "Afkast af investeret kapital", da dette nøgletal giver bedre overensstemmelse mellem det afkast, der måles, og den kapitalindsats, afkastet måles i forhold til. Derudover medtages kun den del af

kapitalen i nævneren, som kræver et afkast – den forpligtende kapital - dvs. nettorentebærende gæld og egenkapitalen. For det tredje er der bedre sammenlignelighed over til virksomheder i andre brancher. Afkast af investeret kapital giver således samlet set et godt billede af landbrugets evne til at forrente den indsatte kapital.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

